

Beslutsunderlag

Styrelsen 2021-09-24

Telefon: [0706-45 81 40](tel:0706-458140)

Diarienummer 0068/16

Mejladress: jan.karlsson@gryaab.se

Handläggare: Jan Karlsson

Återrapportering av aktivitet i handlingsplan: Status och framtida planering i projekt Nya Rya

Förslag till beslut

1. Styrelsen godkänner rapporten enligt bilaga 1 i beslutsunderlaget och att den skickas till Stadshus AB som återrapportering av aktivitet i handlingsplan.
2. Beslutet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

I samband med ägardialogen 25 mars 2021 fick Gryaab i uppdrag av ägarrådet att i skriftlig rapport redogöra för status och framtida planering i projekt Nya Rya.

Rapporten ska särskilt utveckla scenarion för ekonomiska konsekvenser hos delägarna och brukarna.

Rapporten beskriver statusen i projekt Nya Rya, projektgenomförande, tillståndsprocess, finansieringsprocess, beslutsprocess, risker, tidplan och ekonomi, i utredningsfasen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Projekt Nya Rya kommer att påverka ägarkommunernas VA-taxa från och med uppskattningsvis 2026 och med störst påverkan när investeringen är genomförd 2036.

En tidig kostnadsindikation ger en investeringskostnad av 3,7-5,9 miljarder, i 2018 års kostnadsnivå, fördelat över åren 2025-2036. Fram till 2036 kan avgiften bli 50 till 90 procent högre än vad den är idag. I denna ökning ingår också kostnader för nödvändigt underhåll och utbyte av uttjänta anläggningsdelar i befintlig anläggning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Med det kommande tillståndet, för verksamheten efter 2036, följer ett antal villkor som ska uppfyllas. Villkoren avser bland annat hur mycket fosfor, kväve och organisk substans (BOD) som får släppas ut med det behandlade avloppsvattnet.

Länsstyrelsens förväntningar på reningsvillor för BOD, kväve och fosfor är styrande för projekt Nya Rya tillsammans med dimensionerande inkommande flöden.

Länsstyrelsen har indikerat att kraven kommer att skärpas i förhållande till nuvarande krav. Under projekttiden, 2020-2035, kan eventuellt ytterligare reningskrav tillkomma, till exempel för läkemedel.

Projekt Nya Rya medför fortsatt hållbar avloppsrening i regionen efter 2036

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Det förs en löpande dialog avseende projekt Nya Rya med ägarrådet, Gryaabs styrelse och teknisk och ekonomisk delegation. Själva återrapporteringsbeslutet har behandlats på samverkansgruppsmöte den 17 september 2021.

Bilagor

1. Rapport: Status och framtida planering i projekt Nya Rya

Ärendet

I föreliggande ärende lämnas återrapportering till ägarrådet av uppdraget att i skriftlig rapport redogöra för status och framtida planering i projekt Nya Rya.

Beskrivning av ärendet

Ägarrådet har gett Gryaab i uppdrag att rapportera status och framtida planering i projekt Nya Rya. Rapporten ska särskilt utveckla scenarion för ekonomiska konsekvenser hos delägarna och brukarna.

Projektgenomförande, teknik

I programmet för Nya Rya är det två teknikprojekt, Processanläggning och Bygg & Anläggning. Processanläggning omfattar befintlig och ny processanläggning med fokus på processdesign. Fokus kommer inledningsvis att vara att ta fram och utvärdera olika processlösningar, så att bästa möjliga teknik uppnås med avseende på fastställda flöden och de förväntade reningskraven. Projekt Bygg & Anläggning omfattar byggnader såsom kontor, verkstäder, förråd, laboratorium med mera och anläggningskonstruktioner såsom mark VA, tunnlar, kulvert, pumpstation, bergrum med mera. Fokus kommer inledningsvis att vara på pumpstation IN och på utloppstunnel.

Tillståndsprocess

Uppstart av projekt Tillstånd sker under andra kvartalet 2021, upphandling av konsult pågår. Arbetet planeras påbörjas i september 2021.

Finansieringsprocess

Aktivitetsplan med avseende på finansiering av projektet är framtagen, planen presenterades vid styrelsemötet 2021-04-16. Inledande möte med Stadshus och Finansavdelningen, Göteborgs stad, har hållits avseende ramarna för finansiering och vilken påverkan dessa kan få på avgifterna samt på Gryaabs ekonomi. Under kvartal 3, 2021, har möten bokats med respektive ägarkommun för en presentation av förslag till finansieringsmodell och för att få in synpunkter på finansieringen av Nya Rya. Målet är att fastställa en finansieringsmodell för Nya Rya under 2022. Storleken på ägartillskottet kommer att få stor påverkan på Gryaabs soliditet, räntekänslighet samt ägarkommunernas VA-taxor. En tidig kostnadsindikation ger en investeringskostnad, inklusive förprojektering, av 3,7-5,9 miljarder kronor i 2018 års kostnadsnivå. Fram till 2036 kan avgiften bli 50 till 90 procent högre än vad den är

idag. I denna ökning ingår också kostnader för nödvändigt underhåll och utbyte av uttjänta anläggningsdelar i befintlig anläggning.

Beslutsprocess

Ett förslag till Gryaabs styrelse avseende beslutsprocess påbörjas under andra halvåret 2021.

Risker

En plan för riskanalyser avseende projekt-, process- och arbetsmiljörisker under utredningsfasen togs fram första halvåret 2021.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser återrapporering av ett uppdrag som Gryaab fått av ägarrådet. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har tagit fram en rapport för status och framtida planering i projekt Nya Rya. Styrelsen föreslås godkänna rapporten och att den skickas till Stadshus AB som återrapporering av aktivitet i handlingsplan.

13 september

Nya Rya

Jan Karlsson

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400) gryaab.se

Status och framtida planering i projekt Nya Rya

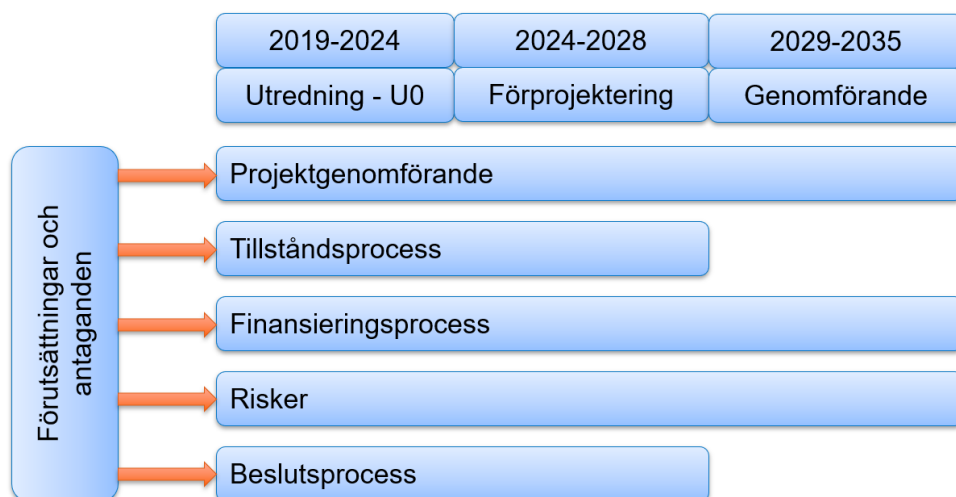
Bakgrund

Efter år 2036 kommer Gryaab omfattas av ett nytt miljötillstånd. Redan nu har Länsstyrelsen uttalat en förväntan på skärpta krav i det nya miljötillståndet. Gryaabs riskanalyser visar att bolaget inte kan uppnå förväntade krav med befintlig anläggning varför Nya Rya startats. Nya Rya avser det sammantagna projektet med att bygga ut och komplettera Gryaabs anläggning så att bolaget klarar att uppnå kommande miljötillståndskrav, belastning m.m.

Utredningsfasen

Denna rapport beskriver statusen i projekt Nya Rya, utredningsfasen. I utredningen hanteras dimensionering för framtida belastning, skärpta utsläppsvillkor, lokalisering, fastighetsförvärv, kostnadsuppskattning bland mycket annat. Utredningen ska redovisas 2025 och ska utgöra underlag för ställningstagande och investering för ett framtida Ryaverk med tidshorisonten 2055–2070.

Programfaser



Status

Organisationen för Nya Rya är fastställd. I inledningsskedet är det cirka 15 medarbetare ur Gryaabs egen personal som är verksamma i projektet på hel- eller deltid samt cirka 6 konsulter. Bemanningsbehovet kommer att öka framöver.

Konsultupphandlingar pågår och dessa påbörjar sitt arbete med Nya Rya under kvartal 2 och kvartal 3, 2021.

De nya anläggningarna avses att byggas på fastigheterna Rödjan 727:4 vilken ägs av Göteborgs Hamn och som Gryaab arrenderar idag och Sannegården 734:9 som ägs av Fastighetskontoret. Tidsatta aktivitetsplaner avseende förvärv av fastigheterna är framtagna. Dialog med Fastighetskontoret respektive Göteborgs Hamn har inletts och aktivitetsplaner har förankrats.

En formell ansökan har lämnats in till Fastighetskontoret avseende förvärv av Rödjan 727:38 som Gryaab har tomträtt på idag. Gryaab har fått besked från Fastighetskontoret att det finns möjlighet att förvärva fastigheten. Fastighetskontoret återkommer med en värdering i slutet av året. Ambitionen är att förvärven genomförs under 2025.

Pandemin har påverkat uppstarten av Nya Rya under första halvåret 2021. Det kommer troligtvis inte påverka färdigställandet av utredningen 2024 utifrån den information som finns idag.

Projektgenomförande, teknik

Dimensionerande inkommande flöden är viktiga indata vid dimensioneringen av den nya anläggningen. Flödesprognoser för 2055 och 2070 togs fram tillsammans med ägarkommunerna. Dimensionerande flöden innehåller förutom flöden från flödesprognoser för 2055 och 2070 ett tillägg i kapacitet för eventuellt kunna ansluta ytterligare två kommuner i framtiden. Flödesprognoserna fastställdes av ägarkommunerna på möte med Teknisk och ekonomisk delegation (nedan TED) 210521. Dimensionerande flöden för Nya Rya kommer att redovisas vid TED-möte 211020.

Projekt Processanläggning omfattar befintlig och ny processanläggning med fokus på processdesign. Upphandlade konsulter har påbörjat teknikscreening och fyra olika processalternativ utreds. Fokus kommer inledningsvis att vara att ta fram och utvärdera olika processlösningar, så att bästa möjliga teknik uppnås med avseende på fastställda flöden och de förväntade reningskraven. I teknikscreening ingår också att säkerställa att fastigheterna Rödjan 727:4 och Sannegården 734:9, där den nya processarean avses att byggas, har erforderlig storlek.

Projekt Bygg & Anläggning omfattar byggnader såsom kontor, verkstäder, förråd, laboratorium m.m. och anläggningskonstruktioner såsom mark VA, tunnlar, kulvert, pumpstation, bergrum m.m.

Fokus kommer inledningsvis att vara på pumpstation IN och på utloppstunnel. Fältundersökning avseende bergprover och jordprover, planeras att genomföras under kvartal 3.

Tillståndsprocess

Uppstart av projekt Tillstånd sker under andra kvartalet 2021. Tillståndsprocessen består bl.a. av en lokaliseringsutredning och av att en ansökan om nytt miljötillstånd för Ryaverket efter 2036 skall tas fram och lämnas in.

Upphandling av projektledare för miljötillstånd är påbörjad och val av leverantör planeras till september 2021 och konsultens åtagande planeras att påbörjas i oktober 2021.

Finansieringsprocess

Aktivitetsplan med avseende på finansiering av projektet är framtagen och presenterades vid styrelsemötet 210416.

Inledande möte med Stadshus och Finansavdelningen, Göteborgs Stad, har hållits avseende ramarna för finansiering och vilken påverkan dessa kan få på avgifterna samt på Gryaabs ekonomi. En arbetsgrupp har bildats för att ta fram de övergripande ramarna för finansieringen.

Under kvartal 3, 2021, genomförs möten med respektive ägarkommun för att presentera förslag till finansieringsmodell och för att få in synpunkter på finansieringen av Nya Rya.

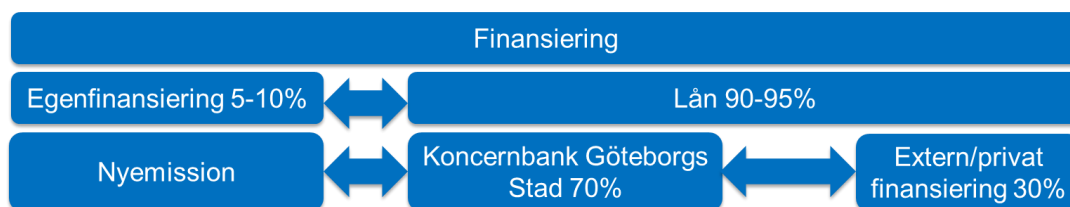
Möte kring hållbar finansiering har hållits med Svenska kyrkan, Skandia och SPP.

Ett verktyg för simulering av avgiftsprognoser är under uppbyggnation. Målet är att fastställa en finansieringsmodell för Nya Rya under 2022.

En viktig del i finansieringsprocessen är att fastställa hur stor del av finansieringen som ska vara ägartillskott och hur stor del som ska finansieras med lån. Storleken på ägartillskottet kommer att få stor påverkan på Gryaabs soliditet, räntekänslighet samt ägarkommunernas VA-taxor.

En tidig kostnadsindikation ger en investeringskostnad, inklusive förprojektering, på 3,7-5,9 miljarder kronor i 2018 års kostnadsnivå. Investeringskostnaden fördelas på förprojektering, 200-400 miljoner kronor, och genomförande, 3,5-5,5 miljarder kronor.

Finansiering



Fram till 2036 kan avgiften bli 50 till 90 procent högre än vad den är idag. I denna ökning ingår också kostnader för nödvändigt underhåll och utbyte av uttjänta anläggningsdelar i befintlig anläggning. Exempel på anläggningsdelar som varit i funktion länge och som kommer att behöva kompletteras eller ersättas är inloppspumpstationen som varit med sedan starten av Ryaverket, dvs i femtio år, och biobäddarna som närmar sig sin teoretiska tekniska livslängd.

Procentsatserna för avgifterna avser skillnaderna i absoluta tal. Utslaget på en ökande befolkning blir siffrorna lägre.

Beslutsprocess

Ett förslag till Gryaabs styrelse avseende förankringsprocess i respektive ägarkommun samt beslutsprocess påbörjas under andra halvåret 2021.

Risker

En plan för riskanalyser under utredningsfasen togs fram under första halvåret 2021.

Projektriskanalyser genomfördes under juni månad.

Tidplan Utredningsfasen

- Fastställande av dimensionerande flöden, TED-möte 211020.
- Fastställa att fastigheten Rödjan 727:4 är tillräckligt stor för den nya processarean, Q4-2021.
- Val av processlösning, nya anläggningen, Q2-2022.
- Fastställd finansieringsprocess, 2022.
- Lokaliseringsstudie ska vara klar 2022.
- Utredning, förstudie, pumpstation In och utloppstunnel ska vara klar 2022.
- Färdig utredning 2024.
- Förankring av beslut våren 2025.